EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2024
COM(2024) 624 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Sloveniens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 624 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Sloveniens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97[1], särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[2], genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av EU. I enlighet med europeiska planeringsterminens prioriteringar bidrar den till den ekonomiska och sociala återhämtningen och till genomförandet av hållbara reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom EU och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

(2) REPowerEU-förordningen[3] antogs den 27 februari 2023 och målet är att fasa ut EU:s beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta bidrar till energitrygghet och

[1] EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och

diversifiering av EU:s energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Slovenien har lagt till ett nytt REPowerEU-kapitel i sin nationella återhämtnings- och resiliensplan för att på så sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås.

(3) Den 16 mars 2023 offentliggjorde kommissionen meddelandet *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030*[4] för att ge underlag för politiska beslut och skapa ramvillkor för ökad tillväxt. I meddelandet fastställs nio ömsesidigt förstärkande faktorer som bidrar till ökad konkurrenskraft. Bland dessa faktorer är tillgång till privat kapital, forskning och innovation, utbildning och kompetens samt den inre marknaden de främsta politiska prioriteringarna för reformer och investeringar, för att ta itu med aktuella produktivitetsutmaningar och bygga upp långsiktig konkurrenskraft i EU och dess medlemsstater. Den 14 februari 2024 följdes detta meddelande av kommissionens årsrapport om den inre marknaden och konkurrenskraften[5]. I rapporten beskrivs de starka sidorna av och utmaningarna för EU:s inre marknad, och den årliga utvecklingen mäts enligt de nio fastställda faktorerna för konkurrenskraft.

(4) Den 21 november 2023 antog kommissionen 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt[6], vilket utgjorde starten för 2024 års omgång av den europeiska planeringsterminen. Den 22 mars 2024 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt kring de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 21 november 2023 antog kommissionen också ett yttrande om Sloveniens utkast till budgetplan för 2024. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som rådet antog den 12 april 2024, liksom förslaget till 2024 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 11 mars 2024.

(5) Den 30 april 2024 trädde EU:s nya ram för ekonomisk styrning i kraft. Ramen omfattar Europaparlamentets och rådets nya förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97. Den innehåller också den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott och det ändrade direktivet 2011/85/EU om medlemsstaternas budgetramverk[7]. Målen för den nya ramen är en hållbar offentlig skuldsättning och en hållbar tillväxt för alla genom en gradvis konsolidering av de offentliga finanserna samt reformer och investeringar. Ramen främjar nationellt egenansvar och har ett större fokus på ett medelfristigt perspektiv, i kombination med en effektivare och mer enhetlig övervakning. Varje medlemsstat bör lämna in en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan till rådet och kommissionen. De nationella medelfristiga

---

om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) och rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

finans- och strukturpolitiska planerna innehåller en medlemsstats åtaganden vad gäller offentliga finanser, reformer och investeringar och omfattar en planeringshorisont på fyra eller fem år, beroende på valperiodens längd i medlemsstaten. Nettoutgiftsbanan[8] i de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna bör överensstämma med kraven i förordning (EU) 2024/1263, inklusive kraven på att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut förs in, eller hålls kvar, på en sannolikt nedåtgående bana, eller att den bibehålls på en sund nivå under 60 % av BNP, och att det offentliga underskottet minskas och/eller hålls under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt. Om en medlemsstat åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar i enlighet med kriterierna i förordning (EU) 2024/1263 får anpassningsperioden förlängas med högst tre år. För att stödja utarbetandet av dessa planer kommer kommissionen den [21 juni] 2024 att ge medlemsstaterna vägledning om innehållet i planerna och de efterföljande årliga lägesrapporter som de kommer att behöva lämna in och kommer, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2024/1263, att översända teknisk vägledning om de finanspolitiska anpassningarna till dem (referensbanor och teknisk information, i tillämpliga fall). Medlemsstaterna bör lämna in sina medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer senast den 20 september 2024, såvida inte medlemsstaten och kommissionen enas om att förlänga tidsfristen med en rimlig tidsperiod. Medlemsstaterna bör se till att deras nationella parlament involveras och att oberoende finanspolitiska institutioner, arbetsmarknadens parter och andra nationella intressenter konsulteras i lämplig utsträckning.

(6) Europeiska planeringsterminen 2024 fortsätter att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortsatt viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna bidrar till en effektiv hantering av alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats på senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020, 2022 och 2023 är dessutom relevanta även för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.

(7) Den 30 april 2021 lämnade Slovenien in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 20 juli 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av Sloveniens plan för återhämtning och resiliens[9], som ändrades den 17 oktober 2023 efter artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241 för att uppdatera det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd samt för att inkludera

---

8 Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Med nettoutgifter avses offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

9 Rådets genomförandebeslut av den 20 juli 2021 om godkännande av bedömningen av Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan (10612/21).

REPowerEU-kapitlet[10]. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Slovenien på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

(8) Den 19 juni 2024 offentliggjorde kommissionen 2024 års landsrapport för Slovenien[11]. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Slovenien hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2023, och en utvärdering av landets genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten behandlades också Sloveniens framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.

(9) På grundval av uppgifter som validerats av Eurostat[12] minskade Sloveniens underskott i de offentliga finanserna från 3,0 % av BNP 2022 till 2,5 % 2023, medan den offentliga bruttoskulden sjönk från 72,5 % av BNP i slutet av 2022 till 69,2 % i slutet av 2023. Såsom tillkännagavs i den finanspolitiska vägledningen för 2024[13] tar kommissionen det första steget mot att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott i linje med gällande regelverk. Den 19 juni 2024 antog kommissionen en rapport i enlighet med artikel 126.3 i EUF-fördraget[14]. I rapporten bedömdes Sloveniens budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2024 beräknas överskrida referensvärdet på 3 % av BNP. I rapporten drogs slutsatsen att kommissionen, mot bakgrund av denna bedömning och efter att ha beaktat ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande enligt artikel 126.4 i EUF-fördraget, inte avser att i juli föreslå att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds för Slovenien.

(10) Den 12 juli 2022 rekommenderade rådet Slovenien att vidta åtgärder för att under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken[15], med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Slovenien rekommenderades att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Slovenien rekommenderades även att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-

---

10 Rådets genomförandebeslut av den 16 oktober 2023 om ändring av rådets genomförandebeslut av den 20 juli 2021 om godkännande av bedömningen av Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan (13615/1/23).

11 SWD(2024) 624 final.

12 Eurostat euroindikatorer, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Rapport från kommissionen utarbetad i enlighet med artikel 126.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

15 Baserat på kommissionens vårprognos 2024 uppskattas Sloveniens potentiella produktionstillväxt på medellång sikt 2023, som används för att mäta den finanspolitiska inriktningen, till 11,5 % i nominella termer, baserat på den genomsnittliga tioåriga reala potentiella tillväxttakten och BNP-deflatorn 2023.

initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen[16] under 2023 stram, 0,5 % av BNP, i ett sammanhang som präglas av hög inflation. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan) under 2023 gav ett kontraktivt bidrag på 0,4 % av BNP. Detta omfattar de minskade kostnaderna för de riktade krisstödsåtgärderna för de hushåll och företag som är de mest utsatta för de höjda energipriserna, som har ökat med 0,3 % av BNP. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter var 2023 i linje med rådets rekommendation. Utgifter som finansierades med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel uppgick till 1,3 % av BNP 2023. Nationellt finansierade investeringar uppgick till 4,6 % av BNP 2023, vilket motsvarar en årlig minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2022. Slovenien har finansierat ytterligare investeringar genom faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel. Slovenien har finansierat offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, till exempel inom järnvägsinfrastruktur, förnybara energikällor och förebyggande av naturkatastrofer, som delvis finansieras av faciliteten för återhämtning och resiliens samt andra EU-medel.

(11) Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas BNP i fasta priser att öka med 2,3 % 2024 och 2,6 % 2025, och inflationen kommer enligt HKPI att uppgå till 2,8 % 2024 och 2,4 % 2025.

(12) Enligt kommissionens vårprognos 2024 väntas ett underskott i de offentliga finanserna på 2,8 % av BNP för 2024 medan den offentliga skulden i förhållande till BNP beräknas minska till 68,1 % i slutet av 2024. Det ökade underskottet under 2024 beror främst på större offentliga investeringar som inkluderar de nationellt finansierade utgifterna för återuppbyggnad efter översvämningen och indexering av sociala förmåner, medan det delvis uppvägs av färre subventioner och inkomstminskande åtgärder för att begränsa effekterna av höga energipriser, samt en tillfällig ökning av bolagsskatten. Enligt kommissionens beräkningar kommer den finanspolitiska inriktningen att vara kontraktiv och ligga på 0,2 % av BNP 2024.

(13) Enligt kommissionens vårprognos för 2024 kommer utgifterna som uppgår till 0,7 % av BNP att finansieras av icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2024, jämfört med 0,2 % av BNP under 2023. Utgifter som finansieras genom bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att möjliggöra kvalitativa investeringar och produktivitetshöjande reformer utan att ha någon direkt inverkan på Sloveniens offentliga saldo och skuldsättning. Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer utgifter som uppgår till 0,4 % av BNP att täckas genom lån från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2024, jämfört med 0,1 % av BNP under 2023.

[16] Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen av den offentliga sektorns underliggande finanser. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från finanspolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan (utan att beakta tillfälliga covid-19-relaterade krisåtgärder) och inbegripet utgifter som finansieras med icke-återbetalningspliktigt stöd (*bidrag*) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel.

(14) Den 14 juli 2023 rekommenderade rådet Slovenien[17] att säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter[18] under 2024 till högst 5,5 %. När medlemsstaterna genomförde sina budgetar för 2023 och utarbetade sina utkast till budgetplaner för 2024 uppmanades de att beakta att kommissionen skulle föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott på grundval av utfallsdata för 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Sloveniens nationellt finansierade primära nettoutgifter öka med 5,6 % under 2024[19], vilket är mer än den rekommenderade maximala ökningstakten. Detta utgiftsöverskridande i förhållande till den maximala ökningstakt för nationellt finansierade primära nettoutgifter som rekommenderats motsvarar mindre än 0,1 % av BNP 2024. Detta riskerar att inte överensstämma fullständigt med rådets rekommendation.

(15) Rådet rekommenderade vidare Slovenien att vidta åtgärder för att avveckla krisstödåtgärderna på energiområdet och att använda de besparingar som görs till följd av detta för att minska det offentliga underskottet så snart som möjligt under 2023 och 2024. Rådet angav dessutom att om nya energiprishöjningar skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder bör Slovenien säkerställa att de är inriktade på att skydda sårbara hushåll och företag, att de ryms inom budgeten och att de inte påverkar incitamenten till energibesparingar. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas nettobudgetkostnaden[20] för krisstödsåtgärderna på energiområdet uppgå till 1,4 % av BNP år 2023 och väntas uppgå till 0,1 % år 2024 och 0,0 % år 2025. Kompensation till leverantörer av gas och el som sålts till centralt fastställda priser förväntas kvarstå under 2024, även om de sannolikt har en lägre effekt. Om de besparingar som görs till följd av detta används för att minska underskottet i de offentliga finanserna på det sätt som rådet rekommenderat innebär detta en finanspolitisk anpassning på 1,3 % av BNP år 2024, medan nationellt finansierade primära nettoutgifter[21] ger ett kontraktivt bidrag till finanspolitikens inriktning på 0,1 % av BNP det året. Krisstödåtgärderna på energiområdet förväntas vara avvecklade så snart som möjligt 2023 och 2024. Detta överensstämmer med rådets rekommendation. De besparingar som görs till följd av

---

17 Rådets rekommendation av den 14 juli 2023 om Sloveniens nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Sloveniens stabilitetsprogram 2023 (EUT C 312, 1.9.2023, s. 224).

18 Primära nettoutgifter definieras som nationellt finansierade utgifter exklusive i) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, ii) ränteutgifter, iii) utgifter för konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter och iv) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

19 Denna beaktar engångsutgifter på 0,7 % av BNP 2024 som avser kortfristiga kostnader för akuta åtgärder i samband med de översvämningar som ägde rum i augusti 2023 (samt 0,4 % av BNP 2023 avseende samma orsak). Dessutom beräknas EU:s solidaritetsfonder ge 0,15 % av BNP till kostnader för akuta åtgärder under 2023, 0,3 % av BNP under 2024 och 0,15 % av BNP för 2025. Den 14 juli 2023 hänvisade rådet också till de förödande översvämningar som drabbade Italien i maj 2023 och enades om att kostnaden för direkt krisstöd i samband med dessa översvämningar skulle beaktas i efterföljande bedömningar av efterlevnaden och i princip anses som engångsåtgärder och tillfälliga åtgärder. Ett liknande synsätt har tillämpats på de förödande översvämningarna som drabbade Slovenien i augusti 2023.

20 Siffran anger den årliga budgetkostnaden för dessa åtgärder, inklusive inkomster och utgifter och, i tillämpliga fall, exklusive intäkter från skatter på energileverantörers oförutsedda vinster.

21 Detta bidrag mäts som förändringen i offentliga primära utgifter, exklusive i) den stegvis ökande effekten av diskretionära inkomståtgärder på budgeten, ii) engångsutgifter, iii) konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter samt iv) utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel, i förhållande till den genomsnittliga potentiella tillväxten i BNP i löpande priser på medellång sikt (10 år), uttryckt i procent av BNP i löpande priser.

detta beräknas inte användas fullt ut för att minska underskottet i de offentliga finanserna. Detta riskerar att inte överensstämma med rådets rekommendation.

(16) Rådet rekommenderade vidare Slovenien att även upprätthålla nivån på nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel för att i synnerhet främja den gröna och den digitala omställningen. Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer nationellt finansierade offentliga investeringar att öka till 5,3 % av BNP under 2024 (från 4,6 % av BNP 2023). Detta överensstämmer med rådets rekommendation. Offentliga utgifter som finansieras med inkomster i form av EU-medel – däribland bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens – förväntas under 2024 vara oförändrade på 1,3 % av BNP från 1,3 % av BNP år 2023.

(17) Baserat på de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum och på antagandet om oförändrad politik räknar man i kommissionens vårprognos 2024 med ett offentligt underskott i på 2,2 % av BNP 2025. Det minskade underskottet under 2025 beror främst på att man infört ett nytt bidrag för långvarig vård och omsorg, som kommer att delas ut från och med juli 2025. Detta förväntas öka de sociala avgifterna med cirka 0,4 % av BNP. Gradvis minskade kostnader för återuppbyggnad efter översvämningen kommer att påverka de offentliga investeringarna, som förväntas minska med 0,4 procentenheter till 5,4 % av BNP. Den offentliga skulden i förhållande till BNP bör minska till 66,4 % i slutet av 2025.

(18) Sloveniens åldrandekostnader förväntas öka betydligt, vilket ger ökade utgifter för hälso- och sjukvård, långvarig vård och omsorg samt pensioner under kommande årtionden. Planen för återhämtning och resiliens innehåller redan flera åtgärder för att främja den finanspolitiska hållbarheten. Utöver planen är det viktigt att övervaka utgifterna för att säkerställa att det sociala skyddet är ändamålsenligt och finanspolitiskt hållbart. Utgiftsöversyner kan användas för att identifiera områden med lägre prioritet eller ineffektiv användning av medel. De medel som frigörs kan sedan omfördelas för att hantera nya finanspolitiska utmaningar, vilket inkluderar det sociala skyddet. För att säkerställa bättre utgiftseffektivitet är det avgörande att snabbt genomföra uppföljningsåtgärder som överensstämmer med de befintliga strukturreformerna.

(19) Sloveniens skattekvot är lägre än genomsnittet för EU och dess sammansättning är inte tillväxtfrämjande. Det högsta personliga inkomstskatteskiktet och skattekilen för olika inkomstnivåer är bland de högsta i EU, medan fastighetsskatterna och fastighetsavgifterna fortsatt är mycket låga, mindre än hälften av genomsnittet för EU. Om skattekilen på arbete minskade skulle detta innebära lägre arbetskraftskostnader, samtidigt som det stärker efterfrågan på arbetskraft och förbättrar konkurrensen. Högre nettolöner skulle kunna främja arbetskraftstillgången. Även om andelen miljöskatteintäkter överstiger genomsnittet för EU kan skattesystemet användas för att ytterligare främja miljömål, vilket även inbegriper principen om att förorenaren ska betala.

(20) De offentliga investeringarna i Slovenien ligger över genomsnittet för EU och har ökat under de fem senaste åren. Investeringarnas effektivitet och ändamålsenlighet skulle dock kunna förbättras genom att samordna de offentliga investeringarna mellan olika sektorer och myndigheter på ett bättre sätt. Enhetliga långsiktiga planeringsdokument och en integrerad plan för möjliga investeringar på medellång sikt kan också vara verktyg för att förbättra de offentliga investeringarnas ändamålsenlighet, vilket även inkluderar projekt som överensstämmer med nationella och europeiska prioriteringar.

Detta skulle också kunna bidra till att öka landets tillväxtpotential och finanspolitiska hållbarhet.

(21) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till samma förordning ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De förväntas bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i relevanta landsspecifika rekommendationer samt den nationella energi- och klimatplanen. Inom denna snäva tidsram är det viktigt att snabbt gå vidare med ett effektivt genomförande av planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att stärka Sloveniens konkurrenskraft på lång sikt genom den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som social rättvisa säkerställs. För att kunna uppfylla åtagandena i planen till augusti 2026 är det viktigt att Slovenien fortsätter att genomföra sina reformer och påskyndar investeringarna genom att ta itu med förseningar, samtidigt som man säkerställer en stark administrativ kapacitet. Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen.

(22) Som en del av halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska fonderna ska Slovenien i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060 se över varje program senast i mars 2025, med beaktande av bland annat de utmaningar som konstaterats i de landsspecifika rekommendationerna för 2024 samt den nationella energi- och klimatplanen. Översynen utgör grunden för den slutgiltiga tilldelningen av EU-medel för varje program. Slovenien har gjort framsteg i genomförandet av sammanhållningspolitiken och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, men det kvarstår fortfarande utmaningar och tydliga skillnader mellan huvudstadsregionen och övriga landet. Det är viktigt att påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen och stärka den administrativa kapaciteten på nationell och regional nivå. Prioriteringarna i programmen är fortfarande relevanta. Utöver åtgärderna för administrativ kapacitet är det särskilt viktigt att fortsätta med de gröna investeringarna, särskilt skydd för översvämning och åtgärder för att begränsa klimatförändringar genom att prioritera naturbaserade lösningar. Det är även viktigt att fortsätta investeringarna inom hållbara transporter för att minska det kraftiga beroendet av bilpendling. Även genomförandet av territoriella planer för en rättvis omställning för stöd till utfasning av kol fortsätter att vara viktiga. Offentlig-privata partnerskap för forskning och utveckling för att öka arbetsproduktiviteten är fortfarande relevanta. Det är dessutom viktigt att främja vuxenutbildning, inklusive inom digital och grön kompetens, samt aktiva arbetsmarknadsåtgärder medan sociala tjänster och arbetsmarknadstjänster moderniseras och digitaliseras. Avinstitutionalisering och utveckling av samhällsbaserade tjänster som håller hög kvalitet, är lämpliga och rimliga behöver påskyndas, särskilt när det gäller långvarig vård och omsorg och stöd till social inkludering. Slovenien kan även använda den europeiska plattformen för strategisk teknik för att uppmuntra till investeringar för utveckling och framställning av ren och resurseffektiv teknik, särskilt inom sektorn för förnybar energi och uppvärmning.

(23) Utöver de ekonomiska och sociala utmaningar som tas upp i planen för återhämtning och resiliens och av andra EU-fonder står Slovenien inför ytterligare utmaningar med anknytning till de offentliga finansernas hållbarhet, kompetensbrist och brist på

arbetskraft, samtidigt som antalet riskkapitalinvesteringar och investeringar inom forskning, utveckling och innovation är få.

(24) Enligt programmet för internationell utvärdering av elevprestationer (Pisa) 2022 har de grundläggande färdigheterna (särskilt i läsförståelse och matematik) försämrats betydligt. Sloveniens framtida kompetenstillgång och konkurrenskraft kan påverkas avsevärt på grund av att andelen lågpresterande 15-åriga elever ökar samtidigt som andelen framstående elever i matematik och läsförståelse minskar. Den pågående reformen av skolans läroplan kan även omfatta insatser för att stärka de grundläggande färdigheterna utöver grön och digital kompetens, språkinlärning och bättre kompetens inom företagande och ekonomi, vilket kan göra läraryrket mer attraktivt.

(25) Enligt kommissionens undersökning om företagens förtroende[22] har företagsledare i den slovenska industrin rapporterat att bristen på arbetskraft är en tydlig orsak till begränsad verksamhet och har varit så sedan mitten av 2021. Andelen lediga tjänster är också betydligt högre än EU-genomsnittet. Trots åtgärderna som vidtagits inom planen för återhämtning och resiliens är eftersläpningen stor när det gäller ansökningar från utländska arbetare, på grund av besvärliga rättsliga krav. Brist på arbetskraft och kompetens bromsar redan investeringar och produktion, särskilt inom industrin. Den begränsar även välfungerande tillgång till tjänster, inklusive hälso- och sjukvård samt långvarig vård och omsorg. För att främja konkurrenskraft och tillväxt är det viktigt att öka tillgången på arbetskraft, genom att fortsätta att stimulera deltagande på arbetsmarknaden, locka arbetstagare från länder utanför EU och stärka integrationen av migrantarbetare på arbetsmarknaden och i samhället.

(26) I Slovenien är de offentliga anslagen till forskning, företagens anslag till innovation utöver forskning samt innovationsanslagen per medarbetare fortfarande relativt låga. Riskkapitalinvesteringarna är också låga i förhållande till BNP, särskilt jämfört med EU-genomsnittet, vilket påverkar företagsdynamiken negativt och därmed även företagens möjligheter till innovation och tillväxt. Detta dämpar i sin tur Sloveniens konkurrenskraft. Genom bättre möjligheter till riskkapital kan man locka mer utländskt kapital och bidra till att innovativa nystartade företag kan utöka sin verksamhet.

(27) Mot bakgrund av de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i euroområdet och deras totala bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet 2024 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra rekommendationen om euroområdets ekonomiska politik. För Slovenien bidrar rekommendationerna 1, 2 och 3 till genomförandet av den första, andra, tredje och fjärde rekommendationen för euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Slovenien att 2024 och 2025 vidta följande åtgärder:

1. Lämna in den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen i god tid. I linje med kraven i den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten begränsa ökningen av nettoutgifterna[23] 2025 till en nivå som är förenlig med att föra in den offentliga

[22] Time series - European Commission (europa.eu).

[23] Enligt artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263 är *nettoutgifter* offentliga utgifter efter avdrag för ränteutgifter, diskretionära åtgärder på inkomstsidan, utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

bruttoskulden på en sannolikt nedåtgående bana på medellång sikt och hålla det offentliga underskottet under fördragets referensvärde på 3 % av BNP. Säkerställa att det sociala skyddet är finanspolitiskt hållbart och omfördela skatteintäkterna mot mer tillväxtfrämjande och hållbara källor. Förbättra de offentliga finansernas effektivitet genom utgiftsöversyner och en bättre hantering av offentliga investeringar.

2. Stärka den administrativa kapaciteten för att hantera EU-medel, påskynda investeringar och bibehålla drivkraften i genomförandet av reformer. Åtgärda förseningar för ett fortsatt snabbt och effektivt genomförande av planen för återhämtning och resiliens, inklusive REPowerEU-kapitlet och säkerställa att reformer och investeringar slutförs senast i augusti 2026. Påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen. Inom ramen för halvtidsöversynen fortsätta att fokusera på de överenskomna prioriteringarna, samtidigt som man beaktar de möjligheter som den europeiska plattformen för strategisk teknik erbjuder för att förbättra konkurrenskraften.

3. Stärka konkurrenskraften genom fortsatta förbättringar av kompetensnivåerna, för att säkerställa att den pågående reformen av läroplanen också bidrar till att stärka de grundläggande färdigheterna, genom att hantera brist på arbetskraft, och genom att främja dynamiskt företagande och skapa företag med stor tillväxt genom att förbättra möjligheterna till riskkapitalinvesteringar och institutionella investerare samt investeringar inom forskning, utveckling och innovation.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande